

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 290/2021-151

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Petra Straku a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej JUDr. Henrietou Danišovou, Janka Alexyho 7, Bratislava, proti uzneseniu Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. XV Gn 377/20/1000-7 z 2. novembra 2020 v spojení s uznesením vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava IV, odboru kriminálnej polície, 1. oddelenia vyšetrovania ČVS: ORP-452/1-VYS-B4-2020 zo 17. septembra 2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 4. januára 2021 domáha vyslovenia porušenia základných práv podľa čl. 14, čl. 16 ods. 1 a 2, čl. 17 ods. 1, čl. 19 ods. 1, 2 a 3, čl. 22 ods. 1 za druhou spojku a) a čl. 46 ods. 1 za spojku a) a ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj porušenia práv podľa čl. 6 ods. 1 a 3, čl. 8 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 9 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady EÚ 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov (ďalej len „nariadenie“) s poukazom na čl. 16 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie uznesením Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. XV Gn 377/20/1000-7 z 2. novembra 2020 (ďalej len „napadnuté uznesenie“) v spojení s uznesením vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava IV, odboru kriminálnej polície, 1. oddelenia vyšetrovania ČVS: ORP-452/1-VYS-B4-2020 zo 17. septembra 2020. Sťažovateľka navrhuje napadnuté uznesenia zrušiť, vec im vrátiť na ďalšie konanie, zakázať generálnej prokuratúre spochybňovať jej duševný stav, priznať jej finančné zadostučinenie 30 000 000 eur a náhradu trov konania.

2. Sťažovateľka vzniesla námietku zaujatosti proti sudcovi ústavného súdu Robertovi Šorlovi, o ktorej bolo rozhodnuté uznesením z 9. februára 2021 tak, že nie je vylúčený z konania

a rozhodovania. Sťažovateľka opakovane podala 30. marca 2021 námietku zaujatosti voči sudcovi ústavného súdu Robertovi Šorlovi s totožnou argumentáciou. Podľa § 50 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na opakované námietky zaujatosti podané proti tomu istému sudcovi ústavného súdu z toho istého dôvodu ústavný súd neprihliadne, ak už o predchádzajúcej rovnakej námietke zaujatosti rozhodol. Vzhľadom na to ústavný súd na opakovanú námietku zaujatosti neprihliadol.

II.

3. Uznesením vyšetrovateľa bolo odmietnuté trestné oznámenie sťažovateľky vzhľadom na to, že skutok, ktorého sa oznámenie týka, nemožno posúdiť ako trestný čin. Podstatou zistenia vyšetrovateľa je to, že prokurátorka generálnej prokuratúry vypovedala ako svedok v konaní o obmedzenie spôsobilosti sťažovateľky, kde uviedla, že sťažovateľka je jej matkou a táto sa jej zdôverila, že prestala brať lieky a spolupracovať so svojou psychiatrickou, čo viedlo k tomu, že na nej vnímala chorobné prejavy; preto jej našla nového psychiatra, no následne s matkou prestala komunikovať.

4. Sťažovateľka podala proti uzneseniu vyšetrovateľa sťažnosť, ktorú generálna prokuratúra napadnutým uznesením zamietla ako nedôvodnú. Generálna prokuratúra v odôvodnení zdôraznila, že obsahom trestného oznámenia sťažovateľky je najmä vyjadrenie nespokojnosti a nesúhlas s výpoveďou prokurátorky generálnej prokuratúry na okresnom súde, keďže táto nebola v súlade s jej predstavami. Generálna prokuratúra nezistila žiadne skutočnosti, na základe ktorých by bolo možné dospieť k záveru, že konaním prokurátorky generálnej prokuratúry boli naplnené znaky skutkovej podstaty niektorého z trestných činov. Generálna prokuratúra skonštatovala, že vyšetrovateľ postupoval v súlade s Trestným poriadkom, pričom sa s jeho postupom v celom rozsahu stotožnila. Postup zhodnotila ako zákonný a vecne správny a zdôraznila, že to, že sťažovateľka nesúhlasí s výpoveďou prokurátorky generálnej prokuratúry, nemôže zakladať znaky skutkovej podstaty zločinu ohovárania ani zločinu krivej výpovede.

III.

5. Sťažovateľka v podanej ústavnej sťažnosti značne nesúrodo poukazuje na viaceré trestné konania, ktoré iniciovala ako oznamovateľka a ktoré nesúvisia s trestnou vecou, ktorá je predmetom tejto ústavnej sťažnosti. Sťažovateľka spája všetky tieto trestné konania do jedného celku a opakovane spochybňuje postupy a rozhodnutia orgánov činných v trestnom konaní. Sťažovateľka mechanicky cituje rôznorodé zákonné ustanovenia, články ústavy a dohovoru, ku ktorým pridáva vlastný komentár, ktorý nemá identifikovateľnú súvislosť s namietaným trestným konaním.

6. V súhrne je však možné identifikovať predmet konania pred ústavným súdom, ktorým je nesúhlas sťažovateľky s postupom orgánov činných v trestnom konaní pri vybavovaní ňou podaného trestného oznámenia pre podozrenie z trestných činov ohovárania a krivej výpovede, ktorých sa mala dopustiť prokurátorka generálnej prokuratúry tým, že ako svedkyňa v konaní na súde vo veci obmedzenia spôsobilosti na právne úkony sťažovateľky uviedla nepravdivé údaje týkajúce sa zdravotného stavu sťažovateľky v úmysle spochybniť jej duševný stav a poškodiť jej práva v prebiehajúcom konaní.

IV.

7. V zmysle princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy poskytuje ústavný súd ochranu základným právam za podmienky, ak o ich ochrane nerozhoduje iný súd, resp. iný orgán. Proti napadnutému uzneseniu vyšetrovateľa sťažovateľka mohla podať sťažnosť podľa Trestného poriadku, čo aj využila. O sťažnosti rozhodla generálna prokuratúra napadnutým uznesením. Existencia opravného konania nepripúšťa možnosť ústavného súdu rozhodovať o napadnutom uznesení vyšetrovateľa, keďže sťažnosť predstavovala účinný právny prostriedok ochrany práv sťažovateľky (IV. ÚS 102/09). Preto ústavný súd ústavnú sťažnosť vo vzťahu k napadnutému uzneseniu vyšetrovateľa odmietol pre nedostatok právomoci podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde.

8. Právo fyzickej osoby na začatie trestného konania proti označenej osobe na základe podaného trestného oznámenia nepatrí medzi základné práva alebo slobody podľa druhej hlavy ústavy a ani ho nemožno odvodiť z niektorého zo základných práv alebo slobôd. Právo na vznesenie obvinenia a trestné stíhanie inej osoby na základe podaného trestného oznámenia alebo na podanie obžaloby na súde prokurátorom nie je súčasťou základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (II. ÚS 28/06, IV. ÚS 463/2020). Uvedený článok ústavy garantuje ochranu pred protiústavným postupom orgánov verejnej moci v konaniach, v ktorých sa rozhoduje o subjektívnych právach.

9. Ústavná sťažnosť sťažovateľky, ktorá je v konaní pred ústavným súdom kvalifikovane právne zastúpená, pôsobí vo vzťahu k jej predmetu nedostatočne, pretože jej chýba relevantné ústavnoprávne odôvodnenie. Je základnou povinnosťou sťažovateľa, aby čo najpresnejšie opísal skutkový stav, z ktorého vyvodzuje svoj procesný nárok na ochranu poskytovanú ústavným súdom. Okrem opísania skutkových okolností musí odôvodnenie sťažnosti obsahovať najmä právne posúdenie predloženej veci, a to tak, aby konkrétnym vecným okolnostiam bolo adresne priraditeľné porušenie niektorého zo sťažovateľom označených práv. Vznesenie relevantných námietok zo strany sťažovateľa musí teda spočívať v uvedení skutočností svedčiacich o porušení jeho konkrétne označených základných práv alebo slobôd rozhodnutím, opatrením, procesným postupom, prípadne inou aktivitou alebo nečinnosťou konkrétneho orgánu verejnej moci. Absencia zmysluplného, ústavnoprávne relevantného odôvodnenia ako východiskového rámca ústavnej sťažnosti spôsobuje nedostatok zákonom ustanovenej náležitosti podľa § 43 ods. 1 v spojení s § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde a je dôvodom na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku náležitostí ustanovených zákonom (IV. ÚS 91/2018, IV. ÚS 343/2020, IV. ÚS 572/2020).

10. Sťažovateľka bez relevantnej súvislosti namieta porušenie čl. 14, čl. 16 ods. 1 a 2, čl. 17 ods. 1, čl. 19 ods. 1, 2 a 3, čl. 22 ods. 1 za druhou spojku a) ústavy, resp. čl. 6 ods. 3, čl. 8 ods. 1 a čl. 13 dohovoru postupom dotknutých orgánov verejnej moci. V konkrétnej argumentácii v rámci svojej ústavnej sťažnosti žiadny z týchto článkov nepriradila k vecným reáliám, ktoré by mali vzťah k napadnutému uzneseniu. Rovnaký nedostatok sa týka aj namietaného porušenia čl. 6 ods. 1 a čl. 9 ods. 1 nariadenia s poukazom na čl. 16 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie. Ústavný súd navyše nie je typom dozorného orgánu, ktorý by mal právomoc chrániť práva a slobody fyzických osôb pri spracúvaní ich osobných údajov podľa tohto nariadenia. Taktiež samotné nariadenie nepatrí medzi medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, ktoré obsahujú katalóg práv, ktorých porušenie by mohol posúdiť ústavný súd. Ústavný súd takisto nemá v zmysle svojich

právomocí a postupu podľa ústavy a zákona o ústavnom súde postavenie vyšetrovacieho orgánu, ktorý si sám vlastnou činnosťou a šetrením doplní všetky chýbajúce podklady a vyabstrahuje obsah podania sťažovateľky tak, aby o ňom mohol rozhodnúť, za predpokladu, že tak neurobila sama sťažovateľka.

11. Vzhľadom na uvedené ústavný súd ústavnú sťažnosť v časti namietaného porušenia čl. 14, čl. 16 ods. 1 a 2, čl. 17 ods. 1, čl. 19 ods. 1, 2 a 3, čl. 22 ods. 1 za druhou spojku a) ústavy, čl. 6 ods. 3, čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru a čl. 6 ods. 1 a čl. 9 ods. 1 nariadenia s poukazom na čl. 16 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku náležitostí ustanovených zákonom.

12. Z čl. 6 ods. 1 dohovoru nevyplýva právo na začatie a vedenie trestného stíhania proti tretej osobe alebo právo na jej odsúdenie v trestnom konaní [Dziedzic v. Poľsko, č. 50428/99, rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) z 25. 11. 2003, bod 6; Helmers v. Švédsko, č. 11826/85, rozsudok ESLP z 29. 10. 1991, bod 29; Kusmirek v. Poľsko, č. 10675/02, rozsudok ESLP z 21. 9. 2004, bod 48 a tiež II. ÚS 738/2016]. V prípade namietaného porušenia čl. 6 ods. 1 dohovoru, teda pri namietaní porušenia práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd poukazuje na okolnosť, že tento článok sa týka iba rozhodnutí súdov rozhodujúcich o právach občianskej povahy alebo o opodstatnenosti trestného obvinenia osoby, ktorá je účastníkom konania pred súdom (II. ÚS 494/2014, IV. ÚS 132/2020, IV. ÚS 463/2020). Vzhľadom na to ústavný súd ústavnú sťažnosť v tejto jej časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

13. Vo vzťahu k tvrdeniu o porušení základných práv sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy treba uviesť, že generálna prokuratúra po zvážení všetkých okolností prípadu dospela k záveru, že nič nenasvedčuje tomu, že by došlo k spáchaniu skutku, ktorý bol predmetom trestného oznámenia. Skutok (alebo určitý dej, ktorý sa odohral) sa nestáva trestným činom len preto, lebo ho za trestný čin označí oznamovateľ, čo platí v skutkovej aj právnej kvalifikačnej rovine. Samotné posúdenie, či je dôvodné podozrenie zo spáchania skutku ako trestného činu, resp. z jeho spáchania konkrétnou osobou, je plne v kompetencii orgánov činných v trestnom konaní a vo vzťahu k uznaniu viny a uloženiu trestu v kompetencii súdu. Každý má síce zákonný nárok na to, aby sa jeho podaniami, návrhmi a sťažnosťami príslušné orgány dostatočne efektívnym spôsobom zaoberali a aby ich vybavili, avšak nikto nemá nárok na to, aby výsledok tohto vybavenia zodpovedal jeho predstave (III. ÚS 173/2018, IV. ÚS 463/2020). Skutkové a právne závery v napadnutom uznesení generálnej prokuratúry sú ústavne udržateľné a nemožno uvažovať o nedostatočnom odôvodnení. Generálna prokuratúra sa argumentačne vyrovnala s námietkami sťažovateľky odôvodnenými závermi. Vzhľadom na to ústavný súd ústavnú sťažnosť v tejto jej časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. apríla 2021

Robert Šorl
predseda senátu